

D ô v o d y :

I. Sťažnosti proti usneseniu, ktorým bolo odmietnuté ako opozdené prevedenie zmätočných sťažností, nie sú dôvodné s hľadiska zákonných predpisov určujúcich, kde treba podať zmätočnú sťažnosť.

Podľa § 431 tr. p. malo byť prevedenie zmätočnej sťažnosti v lehote § 388 tr. p. podané u krajského súdu v N., ktorý dal odvolací rozsudok len vyhlásiť dožiadaným okresným súdom v N. Z. Tento súd nemohol pre seba platne ustanoviť oprávnenie, aby prevedenie zmätočnej sťažnosti bolo so zákonným účinkom včasného podania u neho podané v zákonnej lehote. Mylné poučenie so strany súdu nemohlo založiť pre obžalovaných toto oprávnenie, lebo sa stalo v prítomnosti obhájcov.

Podľa § 330, 418 tr. p. má súd pri vyhlásení rozsudku poučiť obžalovaného, ktorý nemá obhájcu, o opravných prostriedkoch. Z toho vyplýva, že zákon nežiada, aby bol o opravných prostriedkoch poučený obžalovaný, ktorý obhájcu má, lebo sa predpokladá, že obhájca zná zákon a môže poučiť obžalovaného. Ponevác rozsudok bol vyhlásený obžalovaným dňa 15. decembra 1934, lehota ku prevedeniu zmätočnej sťažnosti uplynula dňom 23. decembra 1934. Keďže prevedenie zmätočných sťažností podľa úradného záznamu došlo ku krajskému súdu v N. dňa 5. januára 1935, stalo sa tak po uplynutí zákonnej lehoty a preto keď krajský súd v N. toto prevedenie zmätočnej sťažnosti ako opozdené odmietol, pokračoval v smysle platných predpisov.

II. Inak ovšem treba hľadeť na túto vec s hľadiska tých dôvodov, ktoré sú uvedené v sťažnostiach, s ktorými sa dokazuje, že zameškanie lehoty ku prevedeniu zmätočnej sťažnosti stalo sa nie z vlastnej viny obžalovaných alebo z viny ich obhájcov. Tieto vývody považoval najvyšší súd za žiadosť o navrátenie v predošlý stav v smysle § 463 tr. por. a vybavil ich tiež na tomto základe.

V súdenom prípade bolo pri vyhlásení rozsudku v prítomnosti obhájcov podľa obsahu spisov dané o opravných prostriedkoch poučenie, ktoré odporuje zákonu, a podľa tohoto poučenia prevedenie zmätočnej sťažnosti bolo u okresného súdu v N. Z. v lehote zákonnej aj podané. Ponevác poučenie znelo tak, že prevedenie zmätočnej sťažnosti sa musí podať u okresného súdu, treba pripustiť, že pri tomto spôsobe vyhlásenia rozsudku okresným súdom, ktorý nie je presne upravený zákonom, boli obžalovaní a ich obhájcovia týmto poučením so strany súdu uvedení v omyl a zmeškali zákonnú lehotu bez svojho zavinenia. Nežze preto odopreť oprávnenie ich žiadosti, aby z tohoto dôvodu prevedenie zmätočnej sťažnosti bolo ako včas podané prijaté; preto bolo navrátenie v predošlý stav pripustené.

Čís. 5415.

Jde o dokonaný podvod a nikoli o pouhé beztrestné jednání přípravné, padělal-li městský úředník v úmyslu, aby československému eráru způsobil škodu na majetku, mzdové listiny, předkládané ministerstvu sociální péče za účelem výplaty státního příspěvku na nouzové

práce, tím způsobem, že do nich zapisoval větší počet dělníků a více pracovních dnů, než odpovídalo skutečnosti; nezáleží na tom, že předložením takto padělaných výkazů starostovi byla činnost vinníkova vyčerpána a že výkazy ty předkládal ministerstvu sociální péče jiný činitel obce.

Povaha takovýchto mzdových seznamů se zřetelem na § 4, odst. 2 vlád. nař. ze dne 20. června 1930, čís. 79 Sb. z. a n., a čl. IV, odst. 2 zák. čís. 74/1930 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 31. října 1935, Zm II 333/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaných J. A. a K. V. do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 29. dubna 1935, jímž byli uznáni vinnými: J. A. zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., K. V. zločinem spoluviny na podvodu podle §§ 5, 197, 200, 203 tr. z.

Z d ů v o d ů:

I. Zmatečná stížnost obžalovaného J. A.

V rozsudku se uvádí, že a proč nalézací soud dospěl ku přesvědčení, že se stěžovatel (J. A.) dopustil paděláním mzdových listin listivého jednání a předstírání; že tím chtěl uvést a také uvedl ministerstvo sociální péče v omyl (že tedy měl úmysl ministerstvo klamati); že se mu to podařilo, poněvadž ministerstvo poukázalo obci větší státní příspěvek na nouzové práce, než jí podle zákona patřilo; a že bylo úmyslem stěžovatelovým, aby takto poškodil československý erár na jeho majetku.

Padělal-li stěžovatel v tomto úmyslu mzdové listiny tak, že do nich zapisoval větší počet dělníků a více pracovních dnů, dopustil se již dokonaného podvodu, takže o beztretném přípravném jednání nelze vůbec mluvit; nezáleží na tom, že neklamal starostu a že snad předložením takto padělaných výkazů starostovi byla činnost stěžovatelova vyčerpána (že ministerstvu výkazy ty předkládal jiný činitel obce). Rozhodným je, že stěžovatel vědomě spolupůsobil při činnosti vykazující v celku zákonné znaky dokonaného podvodu. Jsou proto výtky s hlediska č. 9 § 281 tr. ř. bezdůvodné.

II. Zmatečná stížnost obžalovaného K. V.

Poněvadž k pojmu nastrojení ve smyslu § 5 tr. zák. není třeba, aby návodce zlý skutek, k jehož spáchání směřuje jeho vůle a jeho působení na pachatele, určoval do všech podrobností (Sb. n. s. č. 3448), nezáleží na tom a je okolností nerozhodnou, k jaké se zmatek č. 5 § 281 tr. ř. nevztahuje, že snad stěžovatel A-ovi neříkal, jakým způsobem (v jaké formě) má mzdové seznamy sestavovati (že ho přímo nenaváděl, aby v nich uváděl osoby neexistující); stačí, že podle zjištění rozsudku A-ovi řekl, aby to dělal tak, jak to dělají jinde, čemuž A. podle přesvědčení nalézacího soudu nemohl rozuměti jinak, než že se mzdové listiny

falšují jednak zvýšením počtu dělníků, jednak zvýšením počtu pracovních hodin, aby byl větší příspěvek, a což také jinak nechápal stěžovatel sám.

Zmateční stížnost má neprávem za to, že v tom není nic trestného, nepravdivého a lstivého, kdyžťe prý bylo s e z n a m u nezaměstnaných potřebí k odůvodnění žádosti o nouzové práce. Přehlíží, že nešlo o nesprávný údaj počtu dělnictva, které by mohlo býti při nouzových pracích umístěno, a kterýžto počet bylo podle § 5, odst. 2, čís. 4 vl. nař. ze dne 20. června 1930, čís. 79 Sb. z. a n., jímž se upravuje produktivní péče o nezaměstnané, uvéstí již v žádosti o státní příspěvek, nýbrž že šlo o m z d o v é s e z n a m y, na jichž základě se vypočítávala výše státního příspěvku podle § 4, odst. 2 cit. vl. nař. čís. 79/1930 a čl. IV, odst. 2 zákona čís. 74/1930 Sb. z. a n. tak, že na mzdu osob z řad nezaměstnaných k nouzové práci přikázaných nebo přivzatých stát přispíval obci částkou nejvýše 10 Kč denně.

Z těchto zákonných ustanovení vychází výnos ministerstva sociální péče ze dne 22. října 1930, citovaný v trestním oznámení a v korespondenci ve spisech založené (v přípise ministerstva ze 17. ledna 1931), jímž nejprve povolen podle čl. IV zák. čís. 74/1930 městu státní příspěvek v e v ý š i 8 Kč denně na mzdu nejvýše pro 45 osob z nezaměstnaných na práce přikázaných do nejvyšší částky 20.000 Kč, jakož i další výnosy, jimiž byl příspěvek prodlužován (zvyšován).

Poněvadž se tedy stát zavázal ku příspěvku denních 8 Kč za každou osobu na nouzových pracích zaměstnanou, musel příspěvek ten býti příslušným orgánem ministerstva sociální péče postupně poukazován. Částky jako záloha předem poukázané byly dodatečně zúčtovány. Podkladem pro to i ono a dále pro prodlužování a zvyšování státního příspěvku vzhledem k většímu rozsahu prací (většímu počtu zaměstnaných dělníků) byly právě mzdové seznamy, které obec byla povinna podle poučení k výnosu připojeného ministerstvu předkládati s přesným udáním druhu a místa nouzové práce. V poučení tom je výslovně upozorněno, že mzdové listiny budou sloužiti jako doklady k náhradě, resp. k vyúčtování státního příspěvku na nouzovou práci povoleného. Dovozuje-li zmateční stížnost s hlediska čís. 9 a) § 281 tr. ř., že ministerstvo sociální péče nemohlo býti uvedeno v omyl ani falešnými listinami a že stát nemohl utrpěti škodu, ze svémocného předpokladu, že příspěvek ministerstva sociální péče na nouzové práce byl stanoven, vyměřen a vyplácen nikoli podle výplatních listin, nýbrž podle předložených projektů a rozpočtů jednotlivých prací, ještě před tím, než se začalo pracovati; že výplatní listiny byly pro ministerstvo dokladem, nikoli však pro udělení příspěvku na nouzové práce, nýbrž pouze, jak se s vyplacenými penězi naložilo, je v rozporu s oněmi zákonnými ustanoveními a s obsahem dotčených výnosů min. sociální péče. Ostatně se obžalovaný v tom směru ani nehájil.

Poněvadž skutková podstata podvodu nevyžaduje, aby se pachatel činem obohatil nebo měl úmysl se obohatiti (Sb. n. s. č. 2373), nezáleží na tom, že stěžovatel ani A. neměli z peněz nic, ani žádná jiná osoba ze správy města. Jsou proto výtky zmateční stížnosti s hlediska č. 9 § 281 tr. ř. bezdůvodné.